

Toimetulekutoetus on mõeldud ajutiseks abiks, mis tagab põhitulekute juhu, kui isik või perekond ei tule toime tööst või ettevõtlusest saadavate sissetulekute või muu tulu või varaga. Toimetulekutoetust taotletakse kirjaliku avaldusega. Enne toimetulekutoetuse andmise otsustamist selgitatakse välja kliendi võimalused muudeks sissetulekuteks, sest igaüks on kohustatud hoolitsema ise oma elatuse eest oma võimete kohaselt. Sotsiaaltöötaja või sotsiaalinstruktor aitab lahenduste leidmisel toimetulekuprobleemide puhul. Ta selgitab näiteks koos töötaja kliendiga töö leidmist takistavaid asjaolusid ja toetab teda töö leidmisel.

Kuidas toimetulekutoetuse määr arvutatakse?

Kõigepealt liidetakse kokku kõik taotleja/pere kasutada olevad sissetulekud ja varad. Nendest tuludest lahutatakse taotleja/pere toiduks ja muudeks põhilisteks eluvajadusteks ettenähtud summa (mida nimetatakse toimetulekutoetuse põhiosaks) ja muud toetuse saamiseks õigustavad väljaminekud. Kui tulud on väiksemad kui aktsepteeritavad väljaminekud, on isikul õigus saada toimetulekutoetust.

Põhiosa suurus varieerub vastavalt pereliikmete arvule ja ülalpeetavate laste vanusele järgmiselt:

Toimetulekutoetuse põhiosad 1.1.2008 alates

	Täis põhiosa eurot/kuu	Vähendatud põhiosa 20 % eurot/kuu	40 % eurot/kuu
üks elav isik ja üksikvanem	399,10	319,28	239,46
Muu isik vanem kui 18aastane	339,24	271,39	203,54
Oma vanemate juures elav isik vanem kui 18aastane	291,34	233,08	174,81
10 - 17 aastane			
1. laps	279,37		
2. laps	259,42		
3. jne laps	239,46		
0 - 9 aastane			
1. laps	251,43		
2. laps	231,48		
3. jne laps	211,52		

Toimetulekutoetuse põhiosa sisu

Põhiosa katab järgmisi väljaminekuid:

- toit
- riiete ostmine, pesu ja parandamine
- juuksurikulud
- isiklik hügieen
- ilma arsti retseptita apteegist ostetud ravimid ja vähesed ravivahendikulud ning arsti poolt muuks otstarbeks kui haiguse raviks määratud rohud
- Helsingi sisesed sõidud
- televisiooniluba, ajalehe tellimine ja telefonikulud
- vähesed puhkuse- ja harrastuskulud

Põhiosale lisaks võidakse toimetulekutoetust anda järgmisteks väljaminekuteks:

- möödukad eluasemekulud (üür, vesi, küte, erakorterid puhul majaühistu kuumakse, eluasemelaenu intress)
- möödukad elektri-, gaasi- ja kodukindlustusarved
- aktsepteeritavad tervishoiu patsiendimaksud ja ühiskondliku tervishoiu arstide poolt haiguse raviks määratud ravimid
- laste päevahoiu maksed makstud kviitungi alusel
- vältimatud kolimiskulud
- vältimatud matusekulud maksekohustusega sotsiaalametiga lepingu sõlminud matusebüroole
- vältimatud tööreisikulud ja tööil käimise kulud.

Erijuhtudel võidakse kaaluda täiendava või ennetava toimetulekutoetuse andmist ka eritingimustest tulenevateks muudeks väljaminekuteks. Erietoetus võib olla vajalik, kui sissetulekud on olnud vähesed pikka aega näiteks tööpuuduse või haiguse pärast. Samuti võidakse kaaluda toimetulekutoetuse andmist aktiivsel tööotsingutegevusel, taastusravil jm osalemise toetamiseks.

Põhiosa vähendamine

Kui toimetulekutoetuse taotleja on ilma mõjuva põhjuseta keeldunud talle pakutud tööst või muust tööjõupoliitilisest tegevusest, võidakse põhiosa vähendada mitte rohkem kui 20 protsendi võrra. Korduva keeldumise korral võidakse põhiosa vähendada mitte rohkem kui 40 protsendi võrra. Põhiosa vähendamine otsustatakse mitte rohkem kui kaheks kuuks korraks. Vähendamisotsusega seoses teeb sotsiaaltöötaja koos kliendiga plaani selle kohta, kuidas klient võib edaspidi edendada tööle rakendumist ja iseseisvat toimetulekut.

Kuidas mõjutavad tulud ja vara toimetulekutoetuse määramist?

Tuludeks arvatakse kõik taotleja ja ta pereliikmete kasutuses olevad netosissetulekud ja selline vara, mis ei ole vajalik pideva toimetuleku kindlustamiseks. Nt. oma korter, mööbel ja tööriistad on vältimatud, aga hoiused, väärtpaberid ja auto võidakse arvestada varadeks, millega klient võib ennast elatada.

Töötamise ergutamiseks ei võeta pere sissetulekute tuluna arvesse vähemalt 20 % ja kõige enam 150 eurot kuus. Sissetulekuteks arvestatakse palk, tulud ettevõtlusest, pereliikmete põetamiseks antav toetus.

Toimetulekutoetuse tagasinõudmine

Toimetulekutoetus või selle osa võidakse nõuda toetuse saajalt tagasi

- kui toimetulekutoetus on antud avansina mingi muu toetuse eest selleks ajaks, kui kliendi taotlus muu toetuse saamiseks on käsitlemisel (nt. pension, töötubiraha, alimendid, eluasemetoetus, õppetootus, abiraha).
- kui toetuse saajal on selliseid tulusid, vara, omandit või õigus selliseks toetuseks, mis pole veel toimetulekutoetuse määramise ajal tema kasutada.
- kui toetuse saaja on meelega jätnud hooletusse enda või oma perekonna ülalpidamise kohustuse.

Kuidas taotletakse toimetulekutoetust?

Toetust taotletakse elukohajärgsest sotsiaalhooldusbüroost. Rootsikeelseid elanikke teenindab rootsikeelsete sotsiaalteenuste büroo. Isikuid, kel pole alalist eluaset, teenindab korterita isikute sotsiaalteenuste büroo. Toimetulekutoetust taotletakse kirjaliku avaldusega.

Toimetulekutoetuse taotluse lisad

- isikutunnistus (isikliku visiidi puhul)
- kõigi töötavate pereliikmete palgatõendid vähemalt kahe viimase kuu kohta
- ettevõtjate selgitus ettevõtte tegevusest ja sellest saadud tulust
- tõendid pensionide ja abirahade kohta
- tõendid muude tulude kohta, nt. Kela toetused
- pangaraamatud või kontoväljavõtted kahe viimase kuu kohta
- maksuameti tõend viimati kinnitatud maksuaastal makstud tulumaksude kohta
- üürikiitung, üürileping ja majavalitsuse tõend korteris sissekirjutatud isikute kohta
- muud võimalikud dokumendid, mis selgitavad majanduslikku olukorda.

Juhul, kui taotleja majanduslik olukord muutub toimetulekutoetuse otsuse kehtivusajal, peab klient viivitamatult teatama muutunud andmetest sotsiaalhooldusbüroole. Näiteks tulude või pereliikmete muutuste, korteri vahetamise, tööle rakendumise, õpingute alustamise või rohkem kui kaks nädalat kestva haiglaravi kohta tuleb teatada.

Valeandmete esitamine ametiasutusele on karistatav.

Sotsiaal ameti asutuste töötajatel on õigus saada klienti puudutavaid andmeid teistelt ametiasutustelt, aga ka salastamiskohustus. Andmed sisestatakse ameti kliendiandmete registrisse. Registri väljavõte on nähtav www.hel2.fi/rekisteriseloste/.

Taotluse käsitlemine ja toetuse maksmise viisid

Kirjaliku taotluse käsitlemine kestab tavaliselt 1-2 nädalat (seitse tööpäeva). Käsitlemine läheb kiiremini, kui avaldus on hoolikalt täidetud ja sellele on liidetud kõik vajalikud lisad. Toimetulekutoetuse otsus koos avalduse lisadega saadetakse kliendile posti teel. Otsusega määratud toimetulekutoetus makstakse kliendi pangaarvele. Üüri maksmiseks määratud toimetulekutoetus makstakse tavaliselt otse üürileandja pangaarvele.

Otsuse muutmise taotlemine

Kui toimetulekutoetuse taotleja ei ole rahul otsusega, võib ta taotleda selle muutmist piirkondlikult sotsiaal osakonnalt. Toimetulekutoetuse otsusel on juhend otsuse muutmise taotlemiseks.

Näide toimetulekutoetuse arvutamise kohta

Toimetulekutoetust taotleb pere, kus isa on töötaja ja saab tööturutoetust. Ema on koduperenaine ja saab emadustoetust. Peresse kuuluvad lisaks 6aastane ja alla 1aastane laps. Pere saab eluasemetoetust ja lastetoetust.

Tulud	eurot	
Tööturutoetus	538,88	kuus
Emadustoetus	330,65	kuus
Eluasemetoetus	523,40	kuus
Lastetoetused	210,50	kuus
Tulud kokku	1 603,43	kuus
Kulud		
Põhiosa, isa	339,24	kuus
Ema	339,24	kuus
Esimene laps	251,43	kuus
Teine laps	231,48	kuus
Üür (kviitung)	680,00	kuus
Veemakse (kviitung)	40,00	kuus
Telefoniarve	90,00	ei aktsepteerita kuluna, sisaldub põhiosas
TV-maks	47,50	ei akts., sisaldub põhiosas
Ostetud riided	45,00	ei akts., sisaldub põhiosas
Ostetud bussipilet	41,60	ei akts., sisaldub põhiosas
Kulud kokku	2105,49	kuus
Arvesse võetud kulud kokku	1881,39	kuus
Tulud kokku	- 1 603,43	kuus
Toimetulekutoetus	277,96	kuu ajale

Otsus toimetulekutoetuse kohta

On otsustatud anda toimetulekutoetust ühe kuu ajale 277,96 eurot. Lisaks otsustati maksta otsuse kehtivusajal maksetähtajaliseks saavad mõõduka suurusega elektriarved ning kliendi osa ühiskondliku tervishoiu patsienditasudest ja arsti poolt haiguse raviks määratud ravimite hinnast.